BERLINGSKE
2. SEKTION FREDAG 31. MAJ 2019

Nu er vejen endelig banet for et indisk eksporteventyr

Af Morten Laugesen mori@berlingske.dk

Trods flere forsøg er den danske eksport til Indien aldrig rigtig kommet op i gear. Men flere forhold gør nu, at danske virksomheder ser med fornyet interesse på Indien.

En diplomatisk forbrødring, en erhvervsvenlig regering og en hastigt voksende middelklasse. De ingredienser kan sparke gang i det eksporteventyr, som Danmark har ventet på i årevis.

Med 1,3 mia. indbyggere og vækstrater på seks-otte procent har Indien i flere år lignet et attraktivt eksportmarked. Alligevel er det aldrig for alvor lykkedes danske virksomheder at sparke døren ind til det indiske marked.

Sidste år sendte danske virksomheder varer med en samlet værdi på omkring 3,5 mia. kroner af sted til Indien. Det er en lille stigning i forhold til året før, men det ligger stadig milevidt fra vores vareeksport til Kina, der på få år er blevet mangedoblet og nu er oppe på næsten 30 mia. kroner om året.

Og det er ikke, fordi der ikke har været fokus på Indien som eksportmarked. Erhvervsorganisationer og skiftende regeringer har løbende forsøgt at sætte fokus på Indien. I 2011 var Indien således en af få nøje udvalgte lande, der fik udpeget en eksportambassadør af den daværende VK-regering.

I Indiens tilfælde var det tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen, der fik til opgave at hjælpe dansk eksport og investeringsfremme i Indien. Det endte dog med, at Uffe Ellemann-Jensen og de øvrige eksportambassadører kun fik få måneder på posten, før de blev fyret af den nye socialdemokratisk ledede regering.

Niels Holck-sagen

Siden dengang har dansk eksport til Indien ikke rykket sig synderligt meget. En af årsagerne er, at den indiske økonomi simpelthen ikke har været moden til de varer, som vi er gode til at producere i Danmark, forklarer underdirektør i Dansk Industri (DI) Peter Thagesen.

»Danske virksomheder producerer ofte teknologi, der måske nok er i verdensklasse, men det er jo ikke de billigste løsninger. Det betyder også, at lande typisk skal op på et vist velstandsniveau, før vi bliver inviteret indenfor i varmen,« siger Peter Thagesen, der også forklarer, at bureaukrati og udbredt korruption kan være noget af det, der har holdt danske virksomheder tilbage fra at satse på Indien.

Flere har også argumenteret for, at den årelange politiske konflikt mellem Danmark og Indien, der skyldes, at Danmark har nægtet at udlevere Niels Holck til retsforfølgelse i Indien, har lagt en dæmper på eksporten. Peter Thagesen mener dog, at man skal passe på med ikke at overvurdere betydningen af den politiske konflikt.

»Meget af den handel, vi har med Indien, hvor beskeden den end måtte være, det er fra privatsektor til privatsektor, og der kan man sige, at der er grænser for, hvor meget det officielle Indien kan spænde ben for det. Omvendt har der være nogle aktiviteter, eksempelvis det her med at sende delegationer ud, som det ikke har været muligt at bruge,« siger han.

Selv om Indien fortsat kræver Niels Holck udleveret, er der dog sket et diplomatisk tøbrud mellem Danmark og Indien, der baner vej for, at den danske regering fremover kan promovere danske virksomheder langt mere aktivt. Det blev cementeret i januar, hvor statsminister Lars Løkke Rasmussen i forbindelse med et erhvervsfremstød mødtes med landets premierminister, Narendra Modi.

På DIs kontor i Mumbai oplever man tydeligt, at danske virksomheder er blevet mere interesserede i Indien. Det fortæller Peter Thagesens kollega Kunal Singla, der står i spidsen for DIs kontor i Mumbai.

»Det seneste års tid er interessen steget. Og vi oplever en stor bredde i den type af virksomheder, der henvender sig, og de projekter, vi laver. Det er virksomheder af forskellig størrelse og fra forskellige sektorer. Lige fra tung industri, til IT til detail med fokus på nethandel. Nogle vil sælge, nogle vil outsource og andre vil producere i Indien,« siger Kunal Singla.

En af de virksomheder, der har valgt at satse på Indien, er Novenco Building & Industry med base i Næstved. Virksomheden, der producerer og sælger ventilatorer til både industri- og byggesektoren, gik ind på det indiske marked for omkring et år siden, og indtil videre har det vist sig at være en god beslutning, fortæller virksomhedens direktør, Lars Erik Knaack.

»Vores force er blandt andet højst energieffektive ventilatorer, og lige nu er der et kæmpe fokus på grønne løsninger og energibesparende foranstaltninger i Indien,« siger Lars Erik Knaack, der har store forventninger til det indiske marked.

»Der er ingen tvivl om, at der et kæmpe potentiale. Der er meget stort fokus på energiløsninger,« siger han.

Flere nøgletal vidner da også om, at Indien er blevet et mere attraktivt marked for udenlandske virksomheder.

FAKTA

Niels Holck-sagen

1995: Niels Holck nedkaster våben til en oprørsgruppe i den østlige del af Indien. Seks medskyldige bliver taget til fange, men Holck slipper væk.

2002: Indien beder om at få Holck udleveret.

2010: Justitsministeriet forsøger at udlevere Holck til Indien, efter at landet har garanteret, at han ikke vil blive udsat for tortur. Det blokeres af byretten, som ikke mener, at garantien er tilstrækkelig.

2011: Landsretten kommer til den samme afgørelse, og rigsadvokaten opgiver sagen.

2016: Indien beder igen om at få Niels Holck udleveret.

2018/19: Udenrigsminister Anders Samuelsen og statsminister Lars Løkke Rasmussen er på besøg i Indien, hvor forholdet til Indien forbedres. Sagen om Niels Holck behandles juridisk uden for Danmarks politiske forhold til Indien.

Tekst: Emil Seaton Saabye

Danmarks statsminister, Lars Løkke Rasmussen (V), deltog i januar i et erhvervsfremstød i Indien. Her mødtes han med den indiske premierminister, Narendra Modi (tv.). Foto: Indian Ministry of External Affairs/AFP/Ritzau Scanpix

For selv om Indien kæmper med en forholdsvis høj arbejdsløshed, og en stor del af befolkningen fortsat lever i ekstrem fattigdom, har den høje økonomiske vækst dog løftet millioner af indere ind i en købestærk middelklasse. Tænketanken World Economic Forum anslår, at 140 mio. indiske husholdninger vil blive løftet ind i middelklassen inden 2030, hvilket markant vil øge efterspørgslen på fødevarer, medicin og en lang række andre varer.

Samtidig er det blevet lettere at gøre forretning i Indien. På Verdensbankens årlige opgørelse over, hvor let det er at gøre forretning i forskellige lande, er Indien på blot to år sprunget fra at ligge nr. 130 til nu at ligge som nr. 77 ud af 190 lande. Det store spring frem på listen skyldes især en momsreform, der har gjort det lettere at handle på tværs af Indiens mange delstater, men også at import og eksport til Indien er blevet nemmere.

Lavere risiko

Stine Haakonsson, der er lektor på CBS og blandt andet har forsket i medicinalindustrien i Indien, kan nikke genkendende til, at erhvervslivets rammevilkår på mange måder er blevet bedre de seneste år, og det har gjort, at »risikoen ved at gå ind i Indien er blevet reduceret meget«.

»Indien har blandt andet implementeret verdenshandelsorganisationens aftaler om immaterielle rettigheder. Det er relevant for medicinalindustrien, men selvfølgelig også for IT-, musik- og filmindustrien,« siger Stine Haakonsson.

Hun fremhæver også, at der sket en harmonisering af forskellige standarder, som har gjort det væsentligt lettere at samarbejde med indiske virksomheder.

»Medicinalindustrien er et sted, hvor der er blevet lagt retningslinjer for det, der hedder good manufacturing practices, altså standarder, som sætter barren, så man ikke bliver undermineret af dårlige produkter,« siger Stine Haakonsson og fortsætter:

»Det har gjort, at man nemmere kan indgå samarbejder med indiske virksomheder, fordi man ved, at de standarder, man taler om, bliver forstået på samme måde, som man tror, de bliver forstået.«

Politisk klima en fordel

I de kommende år er der overordnet set udsigt til, at det fortsat bliver nemmere for danske virksomheder at gøre forretning i Indien. Det skyldes ikke mindst, at den siddende premierminister Modi lykkedes med at blive genvalgt i sidste uge.

»Modi har ry for at være en, der forstår erhvervslivets rolle og betydning. Og den nye regering er også parat til at investere massivt i at modernisere landets økonomi,« siger Peter Thagesen.

Faktisk er det ikke usandsynligt, at erhvervsklimaet i Indien kan komme op på samme niveau som flere OECD-lande inden for en kort årrække, mener DI, der dog understreger, at det kræver, at regeringen fortsætter med at mindske bureaukratiet og generelt forbedrer rammevilkårene.

Dermed lægger den danske erhvervsorganisation sig på linje med Den Internationale Valutafond (IMF). I den seneste landerapport fremhæver IMF blandt andet det fortsatte behov for reformer af det indiske arbejdsmarked og landbrug.

Det er dog heller ikke på alle områder, at den indiske regering hilser alle udenlandske virksomheder velkommen. Især vækker det bekymring hos udenlandske virksomheder, at Indien har valgt at stå uden for verdenshandelsorganisationens forhandlinger om digital handel. I stedet har Indien, i stil med Kina, valgt at anlægge en mere protektionistisk tilgang til digital økonomi og e-handel.

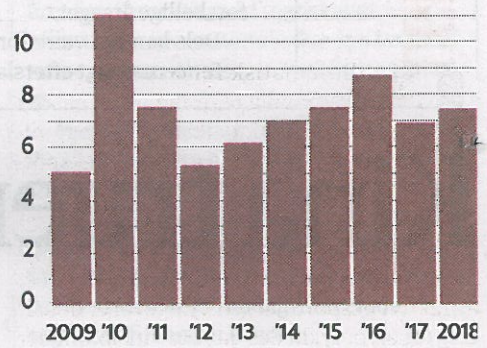
»Modi har ry for at være en, der forstår erhvervslivets rolle og betydning. Og den nye regering er også parat til at investere massivt i at modernisere landets økonomi.«

PETER THAGESEN, UNDERDIREKTØR I DANSK INDUSTRI (DI)

Indiens økonomi er buldret afsted de seneste år

Årlig BNP-vækst

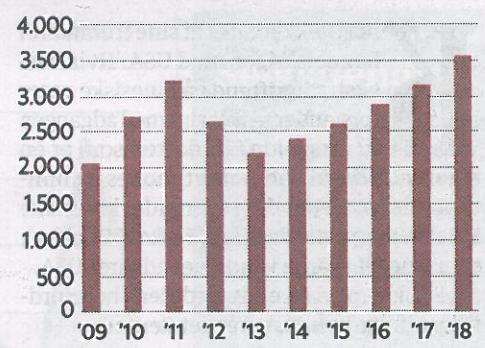
I pct.:

Dansk eksport til Indien er dog forholdvis lille

Værdi af dansk vareeksport til Indien

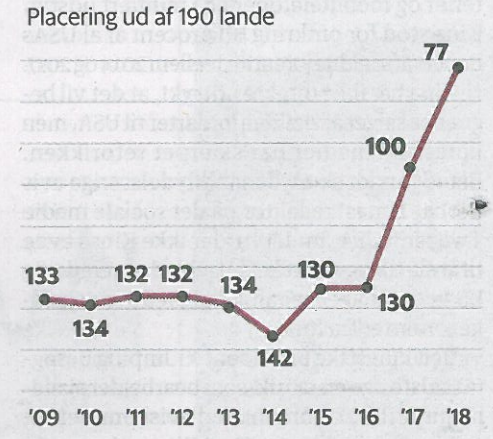
I mio. kr.:

Det er blevet markant nemmere at lave forretninger i Indien

Verdensbankens rangering af, hvor nemt det er at gøre forretninger i Indien.

Placering ud af 190 lande

Berlingske Grafik: **vega** / Kilde: **Macrobond, Danmarks Statistik, Verdensbanken**